

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Sanderi Angli Doct. Theol. De Origine Ac
Progressv Schismatis Anglicani Libri Tres ...**

Sander, Nicholas

Coloniæ Agrippinæ, 1610

Hæreticorum stultitia explosa in quatuor pueris, & fratribus pro fide
capiendis. Cap. XII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64680](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64680)

rundam charitas, qui eodē in carcere à tribus iam annis vincēti tenebantur, necessaria mihi suppeditasset. Inuitabant me sēpē blandē & pertinaciter, vt eorum Ecclesias frequenter, & concionibus interessēm; quod cum ego me facturam negarem, tribunalibus me sistebant, exigētes à me in menses singulos octuaginta Ducatos, quod videlicet eorū Synagogas adire noluissem. Quæ summa cū intra semestri spatium ad quingentos ducatos excreueret, ego autē soluēdo non essem, perpetuò me carceri adiudicauerunt. Transeo hic ministrorum Regionum & apparitorum multa infamia, & facinorosa dicta, quæ ego nequam deuorare potuissem, nisi similia Seruatore pro peccatis nostris tollerasse cogitasset. Atq; vt breue faciam capta aliquando in castello de nocte per funem ex carcere me demisi, non tam vt ex diuturna custodia liberarer, quàm vt Rothomagum quo ab Abbatissa mea mittebar, concederem. Adiuuante ergo Deo, post multos & varios successus, ac carceres, cum magno animæ meæ refrigerio ad desideratum monasterium perueni, vbi summa cum lætitia à meis sororibus excepta sum, quæ Deo gratias quas poterant persoluebant, quod me ex tot periculis & carceribus eductam, tandem in portu & vado constituisset. Cui laus, honor & gloria.

Hæreticorum stultitia explosa in quatuor pueris, & fratribus pro fide capendis.

CAPVT XII.

EA est Anglicanorum Tyrannorum crudelitas, vt non contenti, Sacerdotes & alios

hos Catholicos, qui vel generis splendore,
 vel literarum præstantiæ, vel denique sua au-
 thoritate Caluinianæ sectæ formidolosi. Ca-
 tholicam religionem propugnare possunt;
 non inquam mulieres maritatas, viduas, &
 virgines cepisse contenti; ipsos etiam pueros
 comprehendere non vereantur, quorum te-
 nera ætas, vel inter barbaros, extra omnem
 iniuriam constituta est. Relictis itaque plu-
 ribus exemplis, vnum tantum modò refera-
 mus, quod sicut cæteris illustrius est, ita præ-
 clarè hæreticorum malitiam, & Dei, de illis
 triumphantis, bonitatem ostendit. Erant qua-
 tuor fratres, Thomas, Robertus, Richardus,
 & Ioannes Vvortinthonij dicti, Patre nobili
 nati, & Sacerdotis Thomæ Vvortinthonij,
 qui Patris frater erat, nepotes. Horum maior
 natu Septendecim expleuerat, minor vnde-
 cim necdum annos exegerat. Omnes autem
 quatuor in prouincia Lancestre à Iustitiæ mi-
 nistris, quadam in domo Sacerdotem illorum
 auunculum quærentibus, capti fuerunt. Di-
 ci omninò non potest, quibus artibus Regine
 Consiliarij, eius Pseudoepiscopi, & ministri
 vsi fuerint in pueris istis peruertendis: quan-
 toque è contra illi robore & spiritu præditi
 fidem Catholicam propugnarint, ac ne vo-
 cem quidem miserint, quæ Sacerdotibus &
 Catholicis illis, de quibus interrogabantur,
 aliqua saltem ex parte posset præiudicare.
 Primò namque ijs à se inuicem separatis, ac
 duobus maioribus à minoribus alijs seclusis
 Ioannem natu minimum toto die famelicis
 inedia se confecturum dixerunt. Eidem de-
 inde

inde plurimum vini ingesserunt, sperantes,
iudicio destitutum, facilius ad interrogata
esse responsurum. Verum ille Deo protegē-
te, & si largiter bibisset sano adhuc iudicio
ad interrogata responsurus, dicebat, se quod
liberalius vinum hausisset, ratione & iudi-
cio obfultato, eorum quæstioni satisfacere
non posse. Qua quidem ratione eorum ma-
nus effugit. Hoc dimisso, maximū natu Tho-
mam appellatum introduxerunt: quem cum
Comes de Arbi multis illecebris ac delinea-
mentis eò perducere conatus esset, vt Eccle-
siarum suarum aliquam adiret, ac ministrorū
hæreticorū concionibus interesset: promit-
tendo illi, se eum in Domum suam acceptu-
rum, liberaliter admodum habiturum: ille
annis puer, animo autem viro similior, re-
spōdit, fidem se Catholicam omnibus Comi-
tis beneficijs anteferre. Vnde cum etiam po-
stea interrogaretur, vbi Missam audiuisset,
quis esset, & vbi eius auunculus moraretur:
Adigentibus illis eum ad veritatem iuramē-
to confirmandam, respondit, Neutiquam se
facere posse quod imperarent: Iurare nolle,
quod necdum quid Iuramentum sit, sciret, &
quandò, vel quomodo, & vtrum secundum
Dei leges iurare liceret. Hæc quoad ille non
perfectè didicisset, conscientiam suam neu-
tiquam oneraturum dicebat. Quæ omnia etsi
similiter in duorum aliorum fratrum exami-
ne obseruassent, ac multa pertinaciter ex eis
exsculpere tentassent, verbum tamen omni-
nò nullum exprimere potuerunt, quod in a-
licuius Catholici iudiciū cessurū videretur.

Atque nediutius me diffundam, omniaque ea, quæ totos illos quatuor Menses, quibus pueri isti captivi tenebantur, acciderunt, in pauca conferam, dico eos sæpenumerò per primarios viros ac præcipuos Reginae ministros, Pseudoepiscopos, Concionatores, Doctos, & Iustitiæ ministros aditos & examinatos, diuersis modis & vijs tentatos, non blandiis, non promissis, non minis, non scuticis, non asperis vel bonis verbis latum digicum à tua cōstātia & religione potuisse dimoueri. Imò cū violēter in Calvinistæ cuiusdam Ludimagistri scholā deportati essēt, vt corrupta societati immixti, sub disciplina & institutione hæretici Præceptoris blandè & secretò dulce hærescos venenum imbiberent: nunquam librum legere, vel audire voluerunt, qui religionis materias persequeretur: dicentes, in ijs quæ ad fidem sunt ita se informatos instructosque esse, nihil vt noua doctrina, ac alio Magistro indigerent. Quin ne quid etiā miraculorum à Deo, qui ab ore infantium ac lactentium laudari vult, prætermisum videretur, iidem pueri bono suo exemplo & verbis ita nonnullos condiscipulorum sui in amorem pellexerunt, vt Catholicam religionem amplecti, ac illos imitari se velle dicerent. Jam cū de religionis nostræ negotijs interrogarentur, ad eò firmas & plausibiles orum quæ dicebant, rationes adferebāt, quidam vt aliquando Hæreticus Concionator, qui falsa suæ doctrinæ zizania in puerorum illorum pectoribus ferere moliebatur, respondere ac satisfacere nullo modo potuerit.

erit. Quemadmodum ergo hæreticarum quæ-
stionum summa erat, vt Ecclesias Anglicanas
irêt, & Reginæ morigerarêtur: ita ij vnū hoc
responsum continuò inferebant, se in rebus
temporalibus & ciuilibus ei obedientiã præ-
stituros, in religionis autem negotijs illi ne-
quaquam se teneri obedire. Vt interim hoc
loco alias rationes præteream, quas hæretici
audientes, confundebantur; Catholici verò,
ædificabantur, & ad vitam suam ea pro reli-
gione deponendam animabantur: pro qua
imbelles illos puerulos tanta cum constan-
tia & robore dimicasse videbant. Post-
quam verò Deus eos abundè probasset, ac
per illos veritatis vim demonstrasset, eos ex
hæreticorum manibus multifariam libera-
uit, ac aliquot mensibus euolutis, ad Semina-
rium Rhemense perduxit, vt aliquando do-
ctiores ex eo in Angliam reuersi, maiore cum
animo hæreticos capitales suos inimicos de-
uincant.

*Hæretici Anglicani Catholicis veneficij cri-
men imponunt.*

CAPVT XIII.

Habet hoc præter cætera Anglicana Sy-
nagoga, vt Catholicos tanquã Magos &
veneficos tractet & habeat, imitata in eo
gentiles Imperatores & Tyrannos, qui in
Christianorum persecutione, si quid virtu-
tis heroicæ, aut miraculi in ijs fuisset
animaduersum, id continuò Necromantiæ
& ma-